

[Bøger \(https://www.historie-online.dk/boger\)](https://www.historie-online.dk/boger)

[Temaer \(https://www.historie-online.dk/temaer-9\)](https://www.historie-online.dk/temaer-9)

[HistorieLab \(https://www.historie-online.dk/historielab\)](https://www.historie-online.dk/historielab)

[Arkiv \(https://www.historie-online.dk/arkiv\)](https://www.historie-online.dk/arkiv)

[Bliv medlem \(https://www.historie-online.dk/bliv-medlem\)](https://www.historie-online.dk/bliv-medlem)

[\(1\)](#) > [Lokalhistorie \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie) > [Bøger \(https://www.historie-online.dk/boger\)](https://www.historie-online.dk/boger)

> [Anmeldelser \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5) > [Nyborg - før og nu 2021](#)

← [Forrige artikel \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koebenhavn-og-historien-1-8\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koebenhavn-og-historien-1-8)

Nyborg - før og nu 2021

Kategori: [Anmeldelser](#)

Visninger: 320

Del artikel: **f**

<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php>

u=https://www.historie-

online.dk/boger/anmeldelser-

5-5/lokal-og-

slaegtshistorie/nyborg-

foer-og-nu-2021) **t**

[https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)

status=. Aktiviteten kan

ses på

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

5-5/lokal-og-

slaegtshistorie/nyborg-

foer-og-nu-2021) **i**

[http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-)

mini=true&url=https://www.historie-

online.dk/boger/anmeldelser-

5-5/lokal-og-

slaegtshistorie/nyborg-

foer-og-nu-

2021&title=)

Mest læste artikler

Lige nu 1 dag 7 dage 28 dage

Golden Days 2022: Queens
<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/golden-days-2022-queens>

TV-tips, uge 31, 2021
<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-31-2021>

Anna fra Rudkøbing
<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/boerne-og-ungdomsboeger/anna-fra-rudkoebing>

Museumsnumre 5: Biblen
<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-5-biblen>

THE WORLD WAR II TRIVIA GAME
<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/the-world-war-ii-trivia-game>

Dansk Bibliotekshistorie 1-2
<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/dansk-bibliotekshistorie-1-2>

Dikter, journalist og oplysningspioner
<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/dikter-journalist-og-oplysningspioner>

Nyborg - før og nu 2021

Årbog for Østfyns Museer, Nyborg, Nyborg Museumsforening, Nyborg Lokalhistoriske Arkiv i samarbejde med Nyborg Bibliotek.

Nyborg Lokalhistoriske Forlag, 228 sider rigt illustreret 158 kr

Af Per Ole Schovsbo

Lederen af Nyborg Lokalhistoriske Arkiv, Jørgen Havshøj, fremlægger en veldokumenteret og vellustreret men meget lang artikel om borgmesteren i Nyborg, August Ludvig Hansen (1873-1935), der blev født uden for ægteskab. Ludvig Hansen, som han blev kaldt, blev efter konfirmationen uddannet som cigarmager, og for at højne tobaksarbejdernes kultur deltog han i oprettelsen af et bibliotek og var med til at kræve bedre arbejdsforhold for tobaksarbejderne. Efter sit giftermål 1897 åbnede han sin egen cigar- og tobaksforretning

og blev omdelt for avisen Fyns Social-Demokrat, der senere ansatte ham som lokalredaktør. År 1900 blev han valgt ind i byrådet sammen med to andre socialdemokrater, så arbejderne i Nyborg fik nu for første gang indflydelse gennem offentlige forsamlinger. Ludvig Hansen blev formand for Socialdemokratiet i Nyborg i 1902, borgmester i 1918 og beholdt posten indtil sin død i 1935. Han nåede også at blive både Folketings- og Landstingsmand. Artiklen giver også et detaljeret og spændende indblik i Nyborgs nyere historie.

Konservatorerne Ida Hovmand og V. P. Sommer fortæller – lidt rodet – om fundet af to mumificerede katte. De blev konserveret for at kunne indgå i en ny opsætning på Nyborg Slot. Den ene kat stammer fra Nyborg Slots kælder, hvor den blev fundet i 1920 sømmed fast til væggen sammen med en rotte, og den anden blev fundet kort før 1990 i gulvet mellem stuen og 1. sal i ejendommen Slotsgade 5. Kattene har ikke været udsat for bevarende behandling og derfor helt naturligt mumificeret, efter at de er døde. Undersøgelsen giver konservatorerne anledning til at fremlægge oplysninger om tilsvarende fund af mumificerede kattelig, der vidner om enten en hævnakt i form af en stinkbombe under gulvet fra utilfredse håndværkere eller vidnesbyrd om ren overtro og gamle ritualer, der har skullet afskrække uønskede væsner fra rotter til hekse.

Museumsdirektør Janus Møller Jensen skriver om nordens første geograf, Claudius Clavus Swart der var født i 1388 i Sallinge på Østfyn muligvis som søn af en væbner. Han udførte som voksen i 1427 det første egentlige kort over Norden. Han har sikkert fået en del af sin uddannelse ved Holme Kloster (nuværende Brahetrolleborg) og senere ved cistercienserklosteret i Sorø, formentlig også i Rom. Janus Møller fører læseren igennem renaissanceens arbejder med at kortlægge verden på baggrund af bl.a. Claudius Clavus' kort over Norden med Grønland og Island, der fejlagtigt antyder, at man kan sejle til Indien nord om Europa gennem en påstået Nordvestpassage. Men fejlslagne ekspeditioner – senest Jens Munks under Chr. 4. - henviste Christoffer Columbus til at sejle mod vest for at nå frem til Indien. Artiklen er uhyre velskrevet, gennemarbejdet og dokumenteret og kunne fortjene at blive fremlagt i en mere national sammenhæng.

Dovølejer Karin Di Martini fortæller om Kvindelejr Fyn og Nyborg Kvindebevægelse i 1970'erne, der var kvindebevægelsernes og kollektivbevægelsernes årti. De to bevægelser lå i kølvandet af fredsbevægelsen, protesterne mod Vietnamkrigen og ungdomsoprøret i 60'erne, hvor mange unge søgte sammen om nye måder at leve på og nye mønstre i familielivet. Som en pendant til Huset i Magstræde i København blev Bogladen i Nyborg etableret i 1976. Den blev drevet af frivillige og rummede ud over en butik også duplikator og mødelokaler, som Nyborg Kvindebevægelse brugte flittigt ikke mindst til forberedelse af den første kvindelejr på Fyn i 1977 i en hytte i Kissendrup. Den var inspireret af kvindelejren på Femø, der siden 1971 var afholdt hver sommer med stor succes. Lejren på Fyn varede i 14 dage og havde ingen ledere. Alle de praktiske opgaver gik på skift, og tiden fløj afsted med samvær og diskussioner af kvinderelevante emner. Året efter gentoges succesen i Kissendrup og lejren var opdelt i to temauger og en temaweekend. I 1979 blev den sidste kvindelejr afholdt på Fyn. Også den varede i to uger med hvert sin vinkel på den kulturelle side af kvindelivet, slutter Di Martini, der herefter bringer forskellige personlige beretninger fra deltagere i de fynske lejre. Artiklen afrundes med et tilbageblik i 45-året for den første lejr, og konklusionen er, at kvindebevægelserne i vore dage lever videre med dagsordener som ligestemte, sexismen og ligestemte – formentlig især for såkaldte etniske danskere. Anmelderen mangler interesse for indvandrerkvindernes og solidaritet med deres ofte vanskelige forhold.

Museumsinspektør ved Gasmuseet i Hobro Per Vingaard Kløver skriver om gasværksulykken i Nyborg i 1902, hvor gasværksbestyreren og fem medarbejdere blev dræbt. Per Vingaard Kløver indleder artiklen med en redegørelse for etableringen og udviklingen af den offentlige bygasforsyning i Danmark, der oprindeligt kun blev anvendt til belysning på offentlige steder som afløsning af de ældre tranlamper. Gaslyset var så kraftigt, at det gav muligheder for at arrangere koncerter og teaterforestillinger, og Tivoli blev hurtigt en af de største gaskunder i København. Nyborg Gasværk blev taget i brug 1856 som det første kommunale værk i Danmark og leverede som nævnt gas til belysning. Men efterhånden blev det almindeligt, at man også brugte gas til madlavning, så forbruget steg, og man måtte bygge et nyt værk i Nyborg i 1898. Det var det værk der forulykkede i 1902 på grund af en menneskelig fejl, som Per Vingaard Kløver beskriver på baggrund af sin store tekniske indsigt.

Afdelingsleder Mette Ladegaard Thøgersen fortæller om arkitekt Mogens Clemmensens restaurering af Nyborg Slot 1914-29 (-39) i en artikel der også fremlægger en del af Mogens Clemmensens øvrige restaureringsarbejder i Danmark. Artiklen indledes med beskrivelse af de forskellige holdninger til restaurering og tilbageførelse af historiske bygninger med flere eksempler, der i vore dage virker skræmmende. I modsætning hertil fremhæves Clemmensens arbejder som epokegørende, fordi han gik videnskabeligt til værks og lavede grundige undersøgelser, inden han på baggrund af originale spor og udbredt kendskab til tidens byggeskik forsøgte at genskabe bygningernes storhedstid og skønhed. De nuværende arbejder på Nyborg Slot er langt hen ad vejen en fortsættelse af Mogens Clemmens indsats og visioner, der dog ifølge anmelderen næppe har omfattet hele den kritiserede genskabelse af slottets øvrige fløje og ombygning af det nuværende krudttårn. Mette Ladegaard Thøgersen slutter sin artikel med at håbe på, at historien om Clemmensens og Nyborg Slot vil blive en spændende begyndelse på en større undersøgelse af, hvordan og hvorfor vi bevarer historiske bygninger.

Dr. theol. h.c. Jørgen Nybo Rasmussen skriver om Broder Jacob den Danske, der som franciskanermunk var missionær i Mexico i 1500-tallet. Det er en spændende beretning om, hvorledes og hvorfor Broder Jacob formentlig er yngste søn af kong Hans og dronning Christine. Han var derfor lillebror til kong Christian 2. og via hans dronning Elisabeth af Habsburg svoger til kejser Karl 5. der rent faktisk støttede Jacobs kald som missionær. Anmelderen er noget forvirret over det åbenlyse rod i overleveringen af navene på Kong Hans og dronning Christines børn – og forstår derfor godt usikkerheden blandt historikerne. Kongen var jo så let antændelig, at kongesønnen i Skærup, Hans Hansen ligesom Jacob den Danske nok ikke er de eneste mulige efterkommere.

Resten af årbogen optages af spændende beretninger om Østfyns Museer og årsberetning fra Nyborg Lokalhistoriske Arkiver i 2021.

Nyborg – før og nu 2021 bringer spændende artikler i et læseligt sprog med gode illustrationer og kaster nyt lys på kendt stof, selvom flere af artiklerne er lidt lange og har mange detaljer, der ikke altid forekommer anmelderen relevant. Men det er lokalhistorie på højt niveau – og tak for det!

[Historie-online.dk, den 26. juni 2022]

